Sobota 1 stycznia 1927 r. 20 gr.

Dzien[illegible] B[illegible]

[illegible] Kościuszki 1, [illegible]

NIECH ŻYJE NOWY ROK 1927!

Nowy rok, nowy okres działania zbiorowego, nowe nadzieje i życzenia.

Związek przyczynowy wszystkich zjawisk życia sprawia, że plany i projekty na przyszłość wiążą się organicznie z wynikami przeszłości. Szukając dla uspokojenia własnego najlepszych horoskopów dla roku, jaki dziś rozpoczynamy, musimy z konieczności spojrzeć wstecz i przywołać na pamięć wypadki roku ubiegłego. Są one wszakże rodzicielami jutra.

A rok ten był zdarzeniami wielki i dla ustroju wewnętrznego doniosłością równy schyłkowi roku 1918, który przyniósł nam wznowienie państwowości i schyłkowi roku 1920, który orężem wytknął państwu granice.

Przełomem w ustroju wewnętrznym państwa był dzień 12 maja.

O godzinie 4 po południu dnia tego na moście Poniatowskiego runął mianowicie system wszechmocy Sejmu, który przez lat osiem był naprawdę suwerenem państwa.

Sentyment romantyczny, niedoświadczenie polityczne i wola Piłsudskiego w trzy miesiące po usunięciu okupantów z kraju, złożyły wszelką istotną władzę w ręce czterystu ludzi wybranych przez powszechne i równe głosowanie, jako Sejm ustawodawczy.

Tym czterystu przeważnie bardzo młodym i entuzjastycznie usposobionym ludziom nie wolno pod żadnym pozorem odmówić jak najlepszej woli przy podejmowaniu pracy. Ale jak zawsze tak i w tym wypadku pokazało się, że sama dobra wola nie zastąpi wiedzy i doświadczenia.

Zaważyło to fatalnie na losach dalszych.

Sejm, upojony władzą niechcący osiągniętą, nie umiał ograniczyć jej w mądrym interesie państwowym, do czynności ustawodawczych i kontrolnych, nie było zaś nikogo, ktoby z samego początku ukrócił rozkiełznanie „suwerenności". Nie uczynił tego zwłaszcza powołany ku temu ówczesny Naczelnik Państwa. Legenda głosi, że wzywany wielokrotnie do wkroczenia, stale odpowiadał: nie jestem guwernantką, naród musi się sam wychowywać.

Czy legenda mówi prawdę, nie wiemy. Nadszedł wszakże dzień, w którym Piłsudski przedzierzgnął się w guwernera.

Na moście Poniatowskiego począł się nowy etap dziejów wewnętrznego ustroju państwa, poczęło się dzieło wychowania narodu.

Od pół roku jesteśmy objektem tego wychowania.

A wyniki i horoskopy?

Nowe ustosunkowanie się władzy wykonawczej do ustawodawczej radzibyśmy oceniać jak najspokojniej i najżyczliwiej. Nie można się wszakże wyzbyć wrażenia, że stosunek ten jest anormalny i nie służy uzdrowieniu idei państwowej.

Wychowanie narodu znaczy przysposobienie wszystkich sił społecznych i uzdolnień rasowych do zapewnienia mu trwałego bytu i rozwoju za pośrednictwem własnych urządzeń państwowych.

Najłatwiejszym zaś potemu warunkiem jest umiejętne rozłożenie odpowiedzialności za losy państwa na całe społeczeństwo. Wyrazem tego jest ustalenie zakresu władzy wykonawczej i ustawodawczej i należyte ustosunkowanie obu władz w sposób celowy i poważny.

Niestety, ośmioletni chorobliwy przerost suwerenności sejmowej nie dał nawet tego wyniku, aby z przewrotu majowego umiano wysnuć trafne wnioski i wdrożyć obopólną równowagę uprawnień.

Niema w dniu dzisiejszym uczciwszego życzenia nad to, aby „wychowanie narodu" dało w tym względzie pożądany wynik.

Dwunasta bije już godzina,
Rok nowy nam się rozpoczyna,
Każdy więc ciekaw, co też w kiesle
Dobrego dla nas rok ten niesie?

Do podarunków jest on skory,
A ma ich przecie pełne wory,
Więc da nam nawet zapas duży
Wszystkiego na co kto zasłużył

Stolica Polski wielkim ośrodkiem komunikacyjnym

między Wschodem i Zachodem

Prasa sowiecka donosi, iż konferencja kolejowa polsko-sowiecka opracowała szereg zmian w istniejących rozkładach jazdy.

Rozkład pociągów pospiesznych na linji Leningrad — Orsza zmieniono w ten sposób, iż uzgodniono go z rozkładem pociągów pospiesznych, kursujących na linji Moskwa — Warszawa.

W związku z tem pasażerowie tych pociągów mają możność przesiadania się w Orszy w celu odbycia dalszej podróży na północ lub południe Rosji. Oprócz tego wprowadzono komunikację bezpośrednią pomiędzy Leningradem a granicą polską.

Wprowadzenie komunikacji bezpośredniej na linji Odesa — Szepietówka, oraz uzgodnienie rozkładów jazdy z komunikacją na linji Zdołbunów — Warszawa — Gdańsk utworzy wielką linję komunikacyjną od morza Czarnego do morza Bałtyckiego, i nada Warszawie znaczenie wielkiego centrum komunikacyjnego.

Zmienione przepisy o obrońcach

na terenie b. zaboru rosyjskiego

Rozporządzeniem Prezydenta Rzplitej zmieniony został obowiązujący na terenie b. zaboru rosyjskiego przepis o obrońcach z urzędu w postępowaniu karnem. Obowiązek przyjmowania obrony z urzędu został rozciągnięty również i na aplikantów adwokackich.

W okręgach sądu okręgowego w Wilnie i w okręgach sądów okręgowych w Równem i w Łucku mogą być powoływani na obrońców z urzędu w sprawach karnych również obrońcy sądowi i obrońcy przy sądach pokoju.

Niegościnna Ameryka

30,000 cudzoziemców wydalono ze Stanów Zjednoczonych w r. 1926

Doroczne sprawozdanie ministra pracy Stanów Zjednoczonych wykazuje, z jaką surowością stosowane są w Stanach prawa i regulaminy, dotyczące imigracji.

Ze sprawozdania wynika, że w r. b. przeszło 10.000 cudzoziemców, mieszkających na terytorjum Stanów, uległo bezlitosnemu wydaleniu. Powodem było, iż legitymacje ich nie były wystarczające.

Liczba ta daleka jest od ogólnej cyfry cudzoziemców, którym odmówiono nawet czasowego pobytu w Stanach. Sprawozdanie bowiem zaznacza, że w r. 1926 przeszło 20.550 cudzoziemcom, którzy przybyli do Stanów, odmówiono wogóle prawa wylądowania. Ci nie przekroczyli nawet stacji kwarantannowej, ustanowionej na wyspie Ellis. Musieli oni niezwłocznie odjechać okrętami zpowrotem do swoich krajów rodzinnych.

Dzienniki europejskie robią z tego powodu słuszną uwagę, że Europa jednakże jest znacznie gościnniejsza od Ameryki.

Styczeń

1	S	Nowy Rok
2	N	*Im. Jezus*
3	P	Daniela M.
4	W	Tytusa B.
5	Ś	Telesfora
6	C	3-ch Król.
7	P	† Lucjana
8	S	Sewer. Op.
9	N	Marcjan.
10	P	Agaton. P.
11	W	Honoraty
12	Ś	Arkadjus.
13	C	Weroniki
14	P	† Hilarego
15	S	Pawła i P.
16	N	Marceleg.
17	P	Anton. Op.
18	W	*K. ś. Piotr.*
19	Ś	Henryka
20	C	Fab. i Seb.
21	P	† Agniesz.
22	S	Wincent.
23	N	Ildefonsa
24	P	Tymoteus.
25	W	*N. ś. Pawł.*
26	Ś	Polikarpa
27	C	Jana Złot.
28	P	† O. ś. Ag.
29	S	Fr. Sal.
30	N	Martyny
31	P	Piotr. Nol.

Luty

1	W	Ignacego
2	Ś	O. N. M. P.
3	C	Błażeja
4	P	† Ansgar.
5	S	Agaty P. M
6	N	Doroty P.
7	P	Romualda
8	W	Jana z M.
9	Ś	Apolonji
10	C	Scholast.
11	P	† NMP. z L.
12	S	Eulalji P.
13	N	Jan i Dobr.
14	P	Walentego
15	W	Faustyna
16	Ś	Juljany P.
17	C	Patrycjus.
18	P	† Symeon
19	S	Konrad W.
20	N	Leona i E.
21	P	Maksym.
22	W	*K. ś. Piotr.*
23	Ś	Piotra D.
24	C	Mac. Ap.
25	P	† Zygfryd.
26	S	Aleks. Bis.
27	N	Al. i Nest.
28	P	Leandra.

† Wigilje i posty

Marzec

1	W	Albina
2	Ś	† *Pop. Hel.*
3	C	Kunegun.
4	P	† Kazim.
5	S	† Adrjana
6	N	Wiktora.
7	P	Tomasza
8	W	S. Winc. K.
9	Ś	† *S. d.* Fran
10	C	40. Męcz.
11	P	† *S. d.* Kon.
12	S	† *S. d.* Grz.
13	N	Krystyny
14	P	Matyldy
15	W	Kl. Hofb.
16	Ś	Abraham
17	C	Józ. z Ary.
18	P	† Gabryela
19	S	† *Józ. Ob.*
20	N	Wolfram
21	P	Benedykt
22	W	Katarzyny
23	Ś	Kat. Kr. Sz.
24	C	Marka i T.
25	P	† *Zw. MP.*
26	S	Lud. B. W.
27	N	Jana D.
28	P	Jana Kap.
29	W	Eustazego
30	Ś	Anieli Wd.
31	C	Balbiny P.

Kwiecień

1	P	† Teod. M.
2	S	† Fran. a P.
3	N	Ryszarda
4	P	Izydora
5	W	Wincent.
6	Ś	Wilhelma
7	C	Epifanj.
8	P	† Dyoniz.
9	S	† Marj. Kl.
10	N	Ezechiela
11	P	Leona W.
12	W	Wiktor. M.
13	Ś	Hermene.
14	C	† *W.* Wal.
15	P	† *W.* Ana.
16	S	† *W.* Marc.
17	N	Zm. Chr. P.
18	P	Wielkanoc
19	W	Tymona
20	Ś	Sulpicjusz
21	C	Anzelma
22	P	† Sotera
23	S	Wojciech.
24	N	Fidelisa
25	P	*Marka E.*
26	W	Kleta i M.
27	Ś	Teofila
28	C	Pawł. od K.
29	P	† Piotra M.
30	S	Katarz. S.

Maj

1	N	*Fil. i Jak.*
2	P	Zygmunta
3	W	R. Konst.
4	Ś	*Op. ś. Józ.*
5	C	Piusa V
6	P	† *Jana Ap.*
7	S	Domic.
8	N	*Stanisław*
9	P	Grzegorz
10	W	Izydora
11	Ś	Mamerta
12	C	Pankracy
13	P	† Serwacy
14	S	Bonifacy
15	N	Zofji Wd.
16	P	Jan Nep.
17	W	Paschalisa
18	Ś	Feliksa K.
19	C	Piotra Cel.
20	P	† Bernard.
21	S	Wiktora
22	N	Julji P. M.
23	P	*Krz.* Dez.
24	W	*Krz.* Joan.
25	Ś	*Krz.* Grzeg
26	C	W. Pańsk.
27	P	† Bedy W.
28	S	Augustyn.
29	N	Teodozji
30	P	Feliksa P.
31	W	Anieli P.

Czerwiec

1	Ś	Bł. Jakub.
2	C	Marcellin.
3	P	† Erazma
4	S	† *W.* Fran.
5	N	Zesł. D. św.
6	P	Świąteczn.
7	W	Roberta
8	Ś	† *Sd.* Maks.
9	C	Pryma i F.
10	P	† *Sd.* Małg.
11	S	† *Sd.* Barn.
12	N	Trójcy św.
13	P	Anton. P.
14	W	Bazylego
15	Ś	Wita, Mod
16	C	Boż. Ciało
17	P	† Innocent.
18	S	Marka.
19	N	Gerwaz.
20	P	Sylwerj.
21	W	Alojzego
22	Ś	Paulina
23	C	Agrypiny
24	P	† *Serc. Jez*
25	S	Prospera
26	N	Jana i P.
27	P	Władysł.
28	W	Leona W.
29	Ś	S. Piotr. P.
30	C	W. ś. Paw.

Lipiec

1	P	† *N. Kr. P. J*
2	S	*Naw. MP.*
3	N	Anatolj.
4	P	Józefa K.
5	W	Ant. Zak.
6	Ś	Izajasza
7	C	Cyrylla
8	P	† Elżbiety
9	S	Weroniki
10	N	7 br. męcz.
11	P	Pelagji P.
12	W	Jana Gw.
13	Ś	Małgorz.
14	C	Bonawent
15	P	† Roz. Ap.
16	S	*NMP. Szk.*
17	N	Aleksego
18	P	Szymona
19	W	Wincent.
20	Ś	Czesława
21	C	Praksedy
22	P	† Marj. M.
23	S	Apolin.
24	N	*Bł. Kuneg.*
25	P	*Jakub. Ap.*
26	W	*Anny Mat.*
27	Ś	Natalji
28	C	Innocent.
29	P	† Marty P.
30	S	Julitty
31	N	Ignacego

Sierpień

1	P	*Piotra Ap.*
2	W	*MP. Aniel.*
3	Ś	Z. r. ś. Szcz.
4	C	Dominika
5	P	† *MP. Śn.*
6	S	*Prz. Pańs.*
7	N	Kajetana
8	P	Cyrjaka
9	W	Romana
10	Ś	Wawrzyn.
11	C	Zuzanny
12	P	† Klary P.
13	S	† Hipolita
14	N	Euzebjus.
15	P	Wn. NMP.
16	W	*Joachima*
17	Ś	*Jack. Wyz.*
18	C	Firmina
19	P	† Marjana
20	S	Bernard
21	N	Joanny Fr.
22	P	Symforj.
23	W	Filipa i B.
24	Ś	Bartłom.
25	C	Ludwika
26	P	† *MP. Jas.*
27	S	P. r. ś. Ka.
28	N	Augustyn
29	P	*Śc. gł. ś. J.*
30	W	Róży Lim.
31	Ś	Rajmunda

Wrzesień

1	C	Idziego O.
2	P	† Stefana
3	S	Szymon.
4	N	Rozalji P.
5	P	Wawrzyń.
6	W	Zachar.
7	Ś	Jana M.
8	C	*Nar. M. P.*
9	P	† Sergjusz
10	S	Mikołaja
11	N	Prota i J.
12	P	*Im. NMP.*
13	W	Eugenji
14	Ś	† *P. K. Św.*
15	C	*N. M. P. B.*
16	P	† *S. d.* Eus.
17	S	† *S. d.* Styg.
18	N	Józefa W.
19	P	Januarj. B.
20	W	Eustach.
21	Ś	*Mat. Ap.*
22	C	Tomasza
23	P	† Tekli P.
24	S	*M. P. o. w. n.*
25	N	Bł. Ładys.
26	P	Cyprjana
27	W	Kozm. i D.
28	Ś	Wacława
29	C	*Mich. Ar.*
30	P	† Hieron.

Październ.

1	S	*Bł. Jan z D.*
2	N	Anioł Str.
3	P	Kandyda
4	W	Franciszk.
5	Ś	Placyda
6	C	Brunona
7	P	† *NP. Róż.*
8	S	Pelagji
9	N	Dyoniz.
10	P	Franc. B.
11	W	Placydy
12	Ś	Maksymil.
13	C	Edwarda
14	P	† Kaliksta
15	S	Teresy
16	N	Martynia.
17	P	Wiktor. B.
18	W	*Łuk. Ew.*
19	Ś	Piotr. z Al.
20	C	*Jan. Kant.*
21	P	† Urszuli
22	S	Korduli
23	N	Seweryna
24	P	*Raf. Arch.*
25	W	Kryspina
26	Ś	Ewarysta
27	C	Sabiny
28	P	† *Szym. i J.*
29	S	Narcyza
30	N	Germana
31	P	† *W.* Sym.

Listopad

1	W	Wsz. Św.
2	Ś	*Dz. Zad.*
3	C	Huberta
4	P	† Karol B.
5	S	Zacharj.
6	N	Leonarda
7	P	Nikandra
8	W	Gotfryda
9	Ś	Teodora
10	C	Andrz. z A.
11	P	† Marcina
12	S	Marcin P.
13	N	*St. Kostki*
14	P	Jukunda
15	W	Leopolda
16	Ś	Edmunda
17	C	Grzegorz.
18	P	† Odona
19	S	Elżbiety
20	N	Feliksa
21	P	*Of. NMP.*
22	W	Cecylji
23	Ś	Klemensa
24	C	Jana od K.
25	P	† Katarzyn
26	S	Piotra P.
27	N	Wirgilj.
28	P	Mansweta
29	W	Saturnina
30	Ś	*And. Ap.*

Grudzień

1	C	Eligjusz p.
2	P	† Bibianny
3	S	Fr. Ksaw.
4	N	Barbary
5	P	Saby.
6	W	Mikołaja
7	Ś	Ambroż.
8	C	N. P. NMP.
9	P	† Walerji
10	S	*NMP. Lor.*
11	N	Damazego
12	P	Aleksand.
13	W	Łucji P.
14	Ś	† *S. d.* Dyon.
15	C	Walerjana
16	P	† *S. d.* Eus.
17	S	† *S. d.* Łaz.
18	N	Gracjana
19	P	Darjusza
20	W	Teofila
21	Ś	Tomasza
22	C	Honorata
23	P	† Wiktorji
24	S	† *W.* [illegible]
25	N	N. Ch. P.
26	P	Szczepana
27	W	*Jana Ap.*
28	Ś	*Młodzian.*
29	C	Tomasza
30	P	† Eugenj.
31	S	Sylwes.

BUW

Za wiele uległości do obcych za mało troski o własną siłę

oto błędne hasło przedmajowej polityki zagranicznej w r. 1926

Zaczęło się pod fatalnym znakiem Locarna. P. Skrzyński „nie handlował podpisem Polski", za to przyglądał się biernie, jak inni handlowali jej interesami.

Ratyfikowane pokornie przez Sejm układy locareńskie sankcjonowały nieoczekiwany triumf niemiecki: wbrew Traktatowi Wersalskiemu sprawa granic wschodnich Niemiec została odróżniona i załatwiona odmiennie, niż granic zachodnich.

Dążenia niemieckie do odwetu i odzyskania Pomorza i Śląska odżyły z nową siłą, a resztki polskich złudzeń locareńskich rozwiały się już w marcu, po ostatecznem przegraniu sprawy stałego miejsca w Radzie Ligi Narodów.

Bezpośrednim skutkiem Locarna było osłabienie dotychczasowego systemu przymierzy, gwarantujących całość i bezpieczeństwo Rzplitej.

Osłabło zainteresowanie Polską we Francji, a odnowiony traktat z Rumunją musiał być przystosowany do frazeologji locareńskiej. Czy nie utracił przez to swojej praktycznej wartości — trudno jeszcze powiedzieć.

Równie fatalne dziedzictwo pozostawił p. Skrzyński i w dziedzinie polityki rosyjskiej. Kokietowanie w Warszawie p. Cziczerina, zapowiedź rewizyty w Moskwie, zaniepokoiły poważnie opinję angielską i kraje bałtyckie, a nie przyczyniły się do usunięcia jakichkolwiek trudności w stosunkach polsko-rosyjskich.

Intrygi rosyjsko-litewskie trwały nadal i doprowadziły wreszcie do znanego traktatu, przyznającego Wilno Litwie kowieńskiej. Traktat Ryski pozostał niewykonany, złoto nie wypłacone, stosunki handlowe utrudnione. Mimo wielkich wysiłków naszego posła w Moskwie p. Kętrzyńskiego, polityka polsko-rosyjska wiała pustką.

Wypełniał tę pustkę stały spór o politykę wobec państw bałtyckich.

Na tym terenie ponieśliśmy też dotkliwe straty. Podczas konferencji rozbrojeniowej w Moskwie w 1923 r. państwa bałtyckie występowały solidarnie i łącznie z Polską jako jedna strona rokująca.

W 1926 r. sytuacja się zmieniła. Korzystając z popełnionych przez nas błędów, Rosja odmówiła traktowania łącznego Polski i państw bałtyckich. Wysunęła wówczas Polska koncepcję t. zw. okrągłego stołu, przy którym zasiedliby przedstawiciele Polski, Rosji i państw bałtyckich bez wyraźnego podziału na dwie kontraktujące strony.

Koncepcja ta się nie utrzymała i ostatecznie rokowania o „nieagresję" prowadzi Rosja z każdem państwem bałtyckiem oddzielnie, t. j. w formie dla siebie najkorzystniejszej.

W. K.

ŻYCZENIA SEJMOWE

Wesołego Prima Aprilis

(*wał*). Z początkiem przyszłego tygodnia Sejm wraca do swych czynności.

Już w poniedziałek komisja budżetowa rozpoczyna trzecie czytanie budżetu na rok 1927-8, komisja administracyjna podejmuje trzecie czytanie projektów ustaw samorządowych, a także inne komisje, jak zagraniczna, wrócą od zadań przerwanych ferjami świątecznemi.

Do końca marca Sejm i Senat będą mogły wyzyskać uprawnienia ustawodawcze i zaskarbić sobie względy szanownych wyborców. Co dalej będzie?

Co potem? Tak to pytanie nie przestaje krążyć w kołach sejmowych i politycznych.

Czy nastąpi tylekroć zapowiadane rozwiązanie Sejmu, czy przyjdzie do jakiegoś zamknięcia sesji i dłuższej przerwy, czy też wszystko wróci do dawnej normy i Sejm będzie sobie spokojnie dalej radził. Niewiadomo.

Niepewność, jaka zapanowała w stosunkach sejmowych, ma tę dobrą stronę, że wszystkiego można się spodziewać i wszystkiego obawiać. Zapanował nastrój pogotowia. Stronnictwa są, albo udają, że są na wszystko przygotowane. Gdyby tak, były jeszcze pieniądze, nie bano by się nawet nowych wyborów.

W niepewności, jaka zapanowała, gromadki posłów przygnane do Warszawy nie szczędzą sobie życzeń noworocznych.

Przyłączamy się do nich.

Oby I kwietnia przyniósł wam rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej, wyznaczające — termin nowych wyborów.

Zdobycze gospodarcze z r. 1926

nowy rok

musi utrwalić i pomnożyć

Rok 1926 zamykamy bilansem, wykazującym dwie wielkie zdobycze, które budżą dla nas nawet na drugiej półkuli podziw i szacunek:

„zdołaliśmy uregulować nasz budżet państwowy,

nasz bilans handlowy i płatniczy stał się wybitnie czynny, utrwalając w ten sposób podstawy dla stabilizacji kursu złotego.

Polityka gospodarcza w roku 1927 musi zlikwidować ostatecznie pozostałości po minionym okresie „sanacyjnym", dążąc do utrzymania za wszelką cenę aktywności naszego bilansu płatniczego i handlowego, od czego za leży bezpośrednio równowaga budżetu i utrwalenie kursu złotego.

Czciciele Bachusa posmutnieją!

Ceny wyrobów alkoholowych podniesiono

Na podstawie rozporządzenia ministra skarbu od jutra obowiązuje ogólna podwyżka cennika spirytusu i wódek w Polsce.

Spirytus butelkowany na cele lecznicze i domowe podniesiono w hurcie z 9 na 10.91 i w detalu z 9.60 na 11.80 zł. za litr.

Wódki monopolowe 40-proc. podwyższone z 3.79 na 5.01 w hurcie i z 4.15 na 5.45 w detalu za litr. Mocy 45 proc.: z 4.22 na 5.54 w hurcie i z 4.60 na 6.00 zł. w detalu.

Ponadto od Nowego Roku mo nopol wypuści na rynek nowy gatunek wódki t. zw. „wyborowej", mocy 45 proc. w cenie 6.90 zł. za litr w detalu.

Rozporządzenie to podwyższa jednocześnie podatek państwowy i samorządowy od wyszynku alkoholi z 6.50 na 7.50 od litra spirytusu krajowego i z 9 na 10 zł. od zagranicznego.

Nowy spisek komunistów w Bułgarji

SOFJA, 31.12. Świeże aresztowania komunistów wykazały, iż istniał spisek, zmierzający do opanowania ministerstw, banków i koszar, urządzen'a zamachu, względnie rozstrzelania ministrów i zmuszenia króla do abdykacji.

Trzęsienie ziemi w Biarritz

PARYŻ, 31.12. W Biarritz wraz samem mieście i w okolicach dało się odczuć lekkie trzęsienie ziemi.

Najwspanialsza zabawa czasów staropolskich

Maskarada urządzona przez króla Stefana Batorego

Zwyczaj przebierania się dla rozrywki przedostał się do Polski z ziemi włoskiej.

Kto pragnął gości dobrze uraczyć, urządzał t. zw. „maszkary.

Im dziwaczniej był ubrany „maszkarnik" tem więcej bawił całe otoczenie.

Początkowo celem maszkar było zbliżenie się do płci pięknej i prawienie jej pod maską tem śmielszych „duserów".

Jedna z pierwszych, słynnych maskarad odbyła się na weselu Zygmunta Augusta, na której król i goście wystąpili w kosztownych, wielobarwnych kostjumach. Wtedy to arcyksiążę austrjacki, Ferdynand złożył w darze siostrze królewskiej wspaniały „mumszanc", (tak wówczas maskę nazywano).

Najświetniejszą maskaradę wyprawił król Stefan Batory w czasie ślubu siostrzenicy Gryzeldy z kanclerzem Janem Zamoyskim. Najznakomitsi panowie polscy wystąpili na tej maskaradzie w najcenniejszych maskach i strojach.

Przewodnią myśl zabawy było usymbolizowanie odniesionego nad Iwanem Groźnym zwycięstwa.

Pochód otwierał Miecznik koronny, Mikołaj Wolski, przebrany po murzyńsku. W jego orszaku znajdował się ogromny słoń z oryginalną wieżycą na grzbiecie, z której wypuszczano sztuczne ognie.

Za nim jechał osławiony rebeliant, Mikołaj Zebrzydowski na pozłocistym wozie, który ciągnęło dwanaścioro dzieci, symbolizujących dwanaście godzin. Jedne miały białe szaty, drugie zaś czarne, udając dzienne i nocne godziny.

Za temi posuwały się gwiazdy z zegarkami na głowach.

Na wozie siedział sędziwy Saturn, trzymając w ręku kozę. Osoba wyobrażająca czas pogaiała wóz i miała również zegarek na głowie.

Za czasem postępowało słońce z księżycem, dźwigające złota i srebrną blachę.

W trzecim orszaku posuwał się wóz niebieski, pokryty obłokiem misternie zrobionym z bawełny; ciągnęły go trzy orły. Na wozie siedział Jowisz i ciskał płomienne pioruny, od których zapalała się bawełna, budząc wśród tłumu niemałą uciechę.

Za Jowiszem jechała brama triumfalna, przez którą toczyło piesze rycerstwo w staroświeckich strojach i z rozwiniętemi chorągwiami. Za nią posuwał się rydwan triumfalny z wizerunkami ziem nieprzyjacielskich, jeńcami i łupami. Obok wlokła się niewiasta, wyobrażająca ziemię inflancką, dla której toczyła się ostatnia wojna, u jej nóg pełzał zdeptany wróg...

Za tą niewiastą czwórka białych rumaków ciągnęła wóz z przykutymi doń wodzami wziętymi do niewoli. Pocieszny błazen i gromada kobiet, wyobrażających gnuśność nieprzyjaciela zamykały ten orszak.

Czwartą grupę prowadził Stanisław Żółkiewski, płata starosta olsztyński. Obok szły chłopięta, śpiewając. Dalej jechała Wenus, ciągnjona przez wieloryby, którym z paszczy, oczu i nozdrzy tryskały wonne olejki. Bogini miała przy sobie skrępowanego Parysa. Muzyka kotłów i trąb zamykała cały pochód.

Między lud rzucano srebrne talary.

Była to najwspanialsza maskarada, jaką zapisały kroniki polskie.

Pierwszy cios w żerowisko bankowe

Osiem banków zlikwidowano

10-sięć innych oczekuje tego samego

WARSZAWA, 31.12.

W dniu wczorajszym upłynął ostateczny termin powiększenia przez banki akcyjne kapitałów zakładowych do jednego miljona złotych.

Ministerstwo skarbu — jak wiadomo — nie zamierza przedłużyć tego terminu i rozpatrywać będzie tylko te podania o zatwierdzenie nowych emisyj, które wniesiono przed 1 stycznia 1927 roku.

W związku z tem komisarjat bankowy przy ministerstwie skarbu, przystąpił do zupełnej likwidacji 8 banków.

Zlikwidowane będą:

Bank Centralny dla Handlu, Przemysłu i Rolnictwa w Warszawie, Zgoda 9,

Bank Towarowy S. Akc., Moniuszki 2-a, w Warszawie,

Bank Kujawski we Włocławku,

Bank Mieszczaństwa Polskiego w Poznaniu,

Bank Centralny w Poznaniu,

Śląski Bank Tranzytowy w Katowicach,

Polski Bank Odrodzenia w Katowicach,

Bank Przemysłowców zgierskich w Zgierzu (przechodzi na współdzielnię).

Poza tem mocno zakwestjonowane jest istnienie dziesięciu banków, które wystąpiły wprawdzie z podaniami o zatwierdzenie nowych emisyj, sytuacja finansowa tych banków jest jednakże tego rodzaju, że będą musiały najprawdopodobniej również przejść w stan likwidacji.

Dzięki tym zarządzeniom ministerstwa skarbu w niedługim czasie „pozostaną przy życiu" jedynie instytucje bankowe oparte na silniejszych podstawach, zdolne zabezpieczyć nierzadko ciężkim trudem zdobyte oszczędności klientów.

Cukrownicy dobierają się do budżetów szerokich mas pracujących

Atakują Rząd o prawo podwyżki cen cukru

Cukrownicy oddawna gotują nowy zamach na budżety domowe szerokich rzesz spożywców i na zdrowie ludności, a zwłaszcza dziatwy naszej, dla której cukier jest nieodzownem pożywieniem.

Rząd rozważa memorjał wytwórców cukru, domagających się znów poważnej zwyżki cen. W tej chwili aż trzech ministrów studjuje argumenty naszych królów i królików cukrowych.

Co z tego studjowania wyniknie? Nie trudno, niestety, przewidzieć, opierając się na smutnych doświadczeniach dotychczasowych: pp. ministrowie zawsze ulegali argumentom pp. cukrowników.

Tym razem cukrownicy straszą Rząd, że przy obecnych cenach cukru (najwyższych w Europie!) upadnie uprawa buraków, co znów spowoduje upadek „całego" rolnictwa polskiego.

GIEŁDA

WARSZAWA, 31.12.

9-złotowy kurs dolara na prywatnym rynku walutowym był, jak się okazuje, rubikonem, po przekroczeniu którego otworzyły się szersze perspektywy. Wystarczyło wczorajsze załamanie się tego kursu o ćwierć grosza, by dziś różnica kursu wyniosła już 2 grosze. Obecnie bowiem można wymienić dolary prywatnie już tylko po kursie 8 zł. 98 gr. Bank Polski płaci za gotówkę dolarową nadal po 8.95 i 8.94 (za drobne odcinki).

Obniżenie się kursu dolara wywołało poprawę sytuacji na prywatnym rynku akcyjnym, gdzie wszystkie kursy zaczęły się piąć wzwyż z akcjami cementowemi na czele.

PRYWATNE NOTOWANIA

Metale

Rubel złoty 4.73.5, Dolar srebrny 8.46, Rubel srebrny 2.68, Srebrny bilon rosyjski 1.24.

Dewizy

Berlin 2.14, Belgja (za 100) 125.85, Holandja (za 100) 361.15, Londyn (za 1) 43.79, Paryż (za 100) 35.75, Praga (za 100) 26.72, Szwajcarja (za 100) 174.4, Wiedeń (za 100) 127.45, Włochy (za 100) 40.6, Czerwoniec 34.1.

Akcje

B. Polski 84.00, B. Dyskontowy 10.00, B. Handlowy 3.1, B. Przem. we Lwowie 0.11, B. Zachodni 1.4, B. Zjedn. Ziem. Polski 1.45, B. Zw. Sp. Zar. 5.5, Kijewski 0.18, Siła i Światło 21.5, Chodorów 98.25, Czersk 0.30, Warsz. Cukier 2.9, Firley 26.75, Łazy 0.16, Wysoka 3.75, Węgiel 72.5, Nobel 2.15, Cegielski 14.00, Lilpop 16.1, Modrzejów 3.7, Norblin 94.00, Ostrowieckie 8.45, Rudzki 1.09, Starachowice 2.05, Zieleniewski 11.3, Zawiercie 13.9, Żyrardów 10.5, Borkowski 1.05, Haberbusch 70.00.

Dwa miesiące więzienia

za niemoralną powieść

BUDAPESZT, 31. 12. Sąd Najwyższy skazał na podstawie rozporządzenia o niemoralnej i pornograficznej literaturze — znanego powieściopisarza Tersanszkiego na dwa miesiące więzienia.

Związki literackie protestują przeciw wyrokowi.

Zabicie krwawego bandyty Soji

Po dłuższem ostrzeliwaniu wywiadowcy policji położyli trupem groźnego zbója

WARSZAWA, 31.12.

Władysław Soja, osławiony bandyta widmo Starego Miasta, ukrywający się w lochach, tropiony przez policję od miesięcy całych, zginął wreszcie dziś — jak wszyscy bandyci — w walce z wywiadowcami.

Dwaj z nich — pp. Szubański i Rall — spostrzegli Soję dziś o godz. 10-ej rano na ul. Smoczej w towarzystwie dwu osobników.

Obserwowali zdala. Po paru minutach bandyta odłączył się od towarzyszących drabów i poszedł w kierunku Stawek. Wywiadowcy za nim.

Bandyta wkrótce spostrzegł widocznie, że go śledzą, bo począł przyspieszać kroku i oglądać się ukradkiem.

Widząc to wywiadowcy również przyspieszyli kroku — co zdecydowało bandytę do gry w otwarte lufy: wyciągnął z kieszeni dwa rewolwery — hiszpański automatyczny i nagan i z dwu luf wymierzył do policjantów.

Padły strzały na które odpowiedziały rewolwery funkcjonarjuszów policji.

Podczas biegu przez ul. Stawki, Okopową i Spokojną trwała strzelanina, w czasie której Soja wysłał w kierunku wywiadowców około 30 kul.

Wreszcie na Spokojnej 20, na placyku przez który chciał się przedostać, dosięgnęła go kula jednego z wywiadowców.

Bandyta z kulą w lewej skroni runął w błoto.

Palcami ręki omdlewającej probował jeszcze naciskać cyngiel, a drugą chciał załadować nowy magazyn, lecz śmierć rękę skrępowała ostatecznie i nim przebrzmiało echo ostatnich strzałów wywiadowców, bandyta Soja skonał.

Zginął postrach ludności powiatów pułtuskiego, błońskiego, koneckiego, morderca bezlitosny jednego z własnych kamratów, którego zastrzelił przy podziale łupów.

Śmierć unieszkodliwiła tego okrutnika, mordercę kobiety z domu nr. 22 przy ul. Widok.

DZIS W RADJO

WARSZAWA. (Długość fali 400 m.)

Godz. 15 — komunikat gospodarczy, godz. 17 — odczyt p. t. „Harcerstwo, rodzina i szkoła" — wygłosi p. St. Czajkowska, godz. 17.30 — koncert popołudniowy. Wykonawcy: Orkiestra „P. R.", p. B. Jarońska (śpiew), p. L. Dworakowski (skrzypce) i prof. L. Urstein (akompanjament). W programie — kompozytorzy polscy, godz. 19 — odczyt p. t. „Or-Ot" — wygłosi red. Zdz. Dębicki, godz. 19.30 — komunikat rolniczy, godz. 19.45 — rozmaitości, godz. 19.55 — pogawędkę z działu „Radjokronika" — wygłosi dr. Stępowski, g. 20.30 — koncert wieczorny. Muzyka lekka.

Sygnał czasu. Informacje prasowe.

BERLIN. (Długość fali 484 m.):

Godz. 9 — koncert religijny, godz. 11.30 — koncert popularny godz. 16. m. 30 — koncert orkiestry br. Steiner, g. 20.30 — koncert popularny. godz. .. m. 30 — muzyka taneczna.

PRAGA. (Długość fali 348,9 m.):

Godz. 11 — poranek muzyczny, g. 17 — koncert orkiestry 28-go pułku, godz. 20 — koncert symfoniczny i muzyka popularna.

RZYM. (Długość fali 422,6 mtr.)

Godz. 10.30 — koncert religijny, g. 17.15 — Jazz-band z hotelu Plaza, g. 21 — transmisja z teatru.

WIEDEŃ. (Długość fali 517,2 mtr.)

Godz. 10 — śpiew chóru chłopców, godz. 11, 15.30 i 19 — koncerty.

WROCŁAW. (Długość fali 322.6 m.):

Godz. 9.30 — [illegible] roku, godz. 11 — Ewangelicki poranek religijny, godz. 12 — koncert ku czci Beethovena, g. 17 — Nowele muzyczne, godz. 19.45 — koncert orkiestry 7-go pułku jazdy.

„Przy dźwiękach orkiestr wojskowych" pędzą Niemcy ku przepaści

BERLIN, 31.12. W „Germanji" prof. Foerster występuje przeciw militaryzmowi niemieckiemu, uważając go za niepokonalną przeszkodę do porozumienia z Francją.

Foerster kończy zapytaniem: „Czy naród niemiecki chce biec ku przepaści przy dźwięku orkiestr wojskowych, czy też zapamięta się, póki nie będzie za późno?"

Miljon litów na strajk i bolszewizowanie Litwy

MOSKWA, 31.12. Wydział wykonawczy międzynarodówki komunistycznej uchwalił kredyty w wysokości 1 miljona litów na cele propagandy komunistycznej na Litwie.

Jednocześnie komuniści litewscy otrzymali instrukcje, zalecające wywołanie strajku w szeregu oraz demonstracyj wywrotowych.

Komunikacja pocztowa, telegraficzna i telefoniczna

w świetle cyfr budżetu Dyrekcji poczt i telegrafów

WARSZAWA, 31.12.

Budżet roczny dyrekcji poczt i telegrafów przewiduje dochody w sumie ogółem 137 miljonów złotych.

Suma powyższa składa się z następujących pozycyj wpływu: znaczki pocztowe miesięcznie 4 i pół miljona, depesze — miljon, rozmowy telefoniczne międzymiastowe — 2 i pół miljona, abonowanie telefonów — 750 tysięcy i opłaty radiowe 100 tys.

Są to cyfry bardzo skromne, świadczące że Polska w dziedzinie rozwoju korespondencji pocztowej pozostaje daleko w tyle za sąsiadami z zachodu.

Generałowie i wyżsi oficerowie hiszpańscy przed sądem wojennym

MADRYT 31.12. Przed sądem wo[illegible] i wielu [illegible] lerji, [illegible] nie spisku wojskowego we wrześniu.

Wyrok ma być ogłoszony w [illegible].

[illegible] Mahometa Fa[illegible] angielskiego wielorządcę Lee Stacka.

Rok 1927 nadciąga z lawiną wielkich wstrząśnień i przewrotów

Ponure przepowiednie „Almanacha Moore'a"

Stary „Almanach Moore'a" bardzo popularny w Anglji, który w roku zeszłym zapowiedział b. trafnie na rok bieżący strajk generalny i węglowy w Anglji, zapowiada na rok 1927 szereg wydarzeń katastrofalnych, dotyczących zresztą głównie Wielkiej Brytanji.

Oto one: W styczniu śmierć przywódcy Labourzystów, groźna choroba księcia, bliskiego kuzyna króla angielskiego, w lutym wielkie zaburzenia w Australji.

W maju należy oczekiwać powstania narodowego. W lipcu powstanie przybierze formy czynne w Indjach, Francja zaś będzie usiłowała uniknąć wykonania swych zobowiązań.

Sierpień będzie miesiącem zamachu stanu komunistycznego.

Zamach ten początkowo chybi, stanie się jednak groźniejszym we wrześniu wskutek bezpośredniej działalności Rosji sowieckiej.

W listopadzie nadciągną pierwsze oznaki wojny, a w grudniu 1927 roku, olbrzymia chmura zawiśnie nad całą Europą, jako sygnał olbrzymiej dewastacji. Rząd obecny angielski utrzyma się aż do grudnia. W grudniu zapanuje nowy stan rzeczy.

Wreszcie traktat locarneński okaże się zupełnie chybiony.

Jedynem wydarzeniem radosnem według przepowiedni starego Moore'a, jest wypadek szczęśliwy, łatwy zresztą do przewidzenia, u młodego małżeństwa, mianowicie w rodzinie księstwa Yorku.

Księżna Stefanja Lonyay

wdowa po austrjackim arcyksięciu Rudolfie, który zginął w tajemniczy sposób wykończyła obecnie swoje pamiętniki i zamierza ogłosić je drukiem.

Piękność czerwonoskóra

Nieliczni już są w Ameryce przedstawiciele starych szczepów czerwonoskórych Indjan.

Wybitne cechy tej wspaniałej rasy posiada p. Miriam Walker, której sąd piękności przyznał cenny tytuł „kolorowej królowej Ameryki".

„Bóg Cię stykaj"

Noworoczne zawołanie w dawnej Polsce

W dawnej Polsce zaczynano Nowy Rok od świąt Bożego Narodzenia. Z tego powodu wiele zwyczajów wigilijnych przeszło do Nowego Roku i odwrotnie.

W łowach i kartach szukano przedewszystkiem pomyślnej wróżby na rok przyszły.

Życzenie obowiązujące brzmiało: „Bóg cię stykaj!" Znakomitszym członkom rodziny dzieci prawiły „owacje", żaki „perory", dworzanie „koncepta".

W czasie mszy ksiądz z ambony winszował dziedzicom i wszystkim parafianom. Po nabożeństwie goście zaproszeni składali życzenia, stosownie do osoby, płci i wieku. Jednym życzono dostatków, innym dostojeństw, rodzicom pociechy z dziatek, pannom i kawalerom zamężcia i dobrego ożenku, wszystkim zaś błogosławieństwa Niebios i długiego życia,

Przymawiano się do podarunków, uważano bowiem, że otrzymany prezent zapewni powodzenie na cały rok. Z tego powodu działy się często niewinne kradzieże, dokonywane na mieniu gospodarza. W kilka dni potem odsyłano skradziony przedmiot właścicielowi, dodając cenny podarunek. Na tem tle powstawały przeróżne, pełne przesady komeraże.

Z biegiem lat zwyczaje towarzyskie, związane z Nowym Rokiem zaczęły upadać i przechodzić w formy praktyczne i bardziej racjonalne.

Św. ety Sylwester

Był to jeden z pierwszych papieży zasiadał bowiem na stolicy Piotrowej od 314-go do 355-go roku.

Podobiznę Sylwestra 1-go podajemy według średniowiecznego portretu mozaikowego, znajdującego się w jednym z kościołów rzymskich.

Noworoczne niespodzianki dla urzędników

W nr. 127 „Dziennika Ustaw" ogłoszone zostało rozporządzenie Prezydenta, przedłużające na czas do 31 grudnia 1927 r. termin ustalenia urzędników i funkcjonarjuszów niższych, przewidziany w art. 116 ustawy z dn. 17 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej.

Serca skradzione w Noc Sylwestrową

można wykupić w dzień Nowego Roku

Tak każe obyczaj staropolski

W dawnej Polsce istniał zwyczaj żartobliwego kradzenia sobie rzeczy w wieczór Sylwestrowy i wykupywania ich nazajutrz.

Za wykupne młodzież wyprawiała biesiadę w dniu noworocznym. Aby rok nowy był pomyślny, trzeba było zdobyć dużo cudzych rzeczy. Wynikały stąd liczne krotochwilne wypadki.

O jednem takiem tragikomicznem zajściu opowiada w swym pamiętniku z początku 18-go w. ksiądz Karol Żera, franciszkanin z Drohiczyna, przytaczając wspomnienie pani Kryńskiej, burgrabiny drohickiej z Laszczka.

— Było nas u rodziców dwie siostr pannami. W biskiem sąsiedztwie mieszkał kawaler, który miał konia drogiego. Raz w Nowy Rok pojechałyśmy do niego kuligiem, a chcąc zarobić przy Nowym Roku, wzięłyśmy z sobą naszego masztalerza, dałyśmy kilka złotych stajennemu tego sąsiada i konia cichaczem uprowadziłyśmy.

Wyjeżdżamy z lasu, aż tu widzimy blisko drogi gromadę wilków. Zanim się opatrzyłyśmy, aż tu koń luzem idący wyrwał się z rąk masztalerza i wilki go rozszarpały. Dopieroż my w strachu okropnym i z lamentem niesłychanym wróciłyśmy do domu i do nóg padłyśmy ojcu dobrodziejowi.

— Ojczulku, ratuj!

Ojciec dobrodziej na drugi dzień kawalera do nas zaprosił i obiecał, że sprawę całą załatwi.

A kiedy z nim rozmawiał, myśmy w dwie słuchały za drzwiami, a trzęsły się, jak klonowe liście. Bo to i koń drogi i wstyd okrutny.

Ale godny kawaler nie pokazał po sobie obrazy i wszystko się zakończyło ucztą sutą a weselem ogólnem.

Życzymy Wam, miłe warszawianki, abyście, w myśl tej staropolskiej opowieści, w wieczór Sylwestrowy żartem lub serjo tyle serc kawalerskich nakradły, żebyście się w dzień Nowego Roku opędzić nie mogły od konkurentów, przychodzących z wykupem.

a.

ROK NOWY *rodzi się* nie wszędzie o jednej porze

Ze względu na różnice długości geograficznej nie o jednej porze na całym świecie zaczyna się Rok Nowy.

Gdy w Warszawie wybija ostatnia 12 godz. starego roku, to np. w Filadelfji będzie dopiero godz. 6 wieczorem, w San Francisko — 3-cia po południu, Kalkucie natomiast będzie już 5 rano 1927, w Sydney (Australja) 9-ta, w Nowej Zelandji zaś już 11 przed południem roku nowego.

Różnice te bywają bardzo znaczne i dochodzą do takich rozmiarów, że równocześnie w jednej miejscowości jest piątek 1926 r., w drugiej zaś niedziela 1927 roku.

Tysiąc dolarów na rasowe konie

PRZESŁAŁA POLONJA AMERYKAŃSKA DO WARSZAWY

Piąta część daru dla trzech zwycięskich jeźdźców polskich

WARSZAWA, 31.12.

Polonja amerykańska postanowiła zakupić, jak to już donosiliśmy, trzem oficerom polskiej kawalerji — zwycięzcom na międzynarodowym turnieju hippicznym w Ameryce piękne rasowe konie wierzchowe.

Konie te służyć mają por. Szoslandowi, rotm. Królikiewiczowi i mjr. Toczkowi do zdobywania dalszych laurów na torach jeździeckich świata.

Wysokość potrzebnego funduszu ustalono na 5 tys. dolarów.

Publiczną zbiórkę pieniędzy rozpoczął amerykański dziennik polski „Nowy Świat".

Wczoraj nadszedł z N. Jorku do Warszawy pierwszy przekaz na tysiąc dolarów.

Popularność zbiórki jest niesłychana. Polacy amerykańscy gremjalnie składają ofiary.

Dość twego królowania!

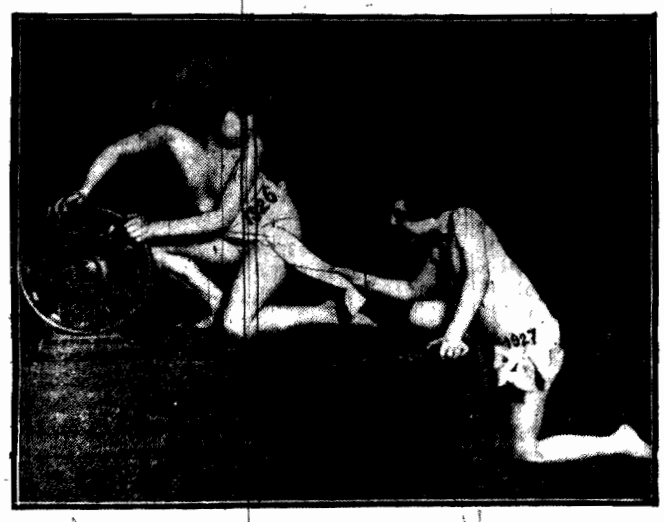

Dni trzysta i sześćdziesiąt pięć
Mówiłeś wciąż do syta, —

Teraz w odbiornik ja mam chęć
Pogadać, no i kwita!

A teraz ja, 1927–my!

Słuchajcie więc: rok nowy sam
Do stópek wam się ściele

I obiecuje wszystkim wam
Dać pomyślności wiele!

Niby mityczne stajnie Augjasza
Zanieczyszczona była Polska nasza.
Grzęzła w odmęcie politycznej waśni,
A pchali ją tam ci synowie właśni,
Którzy zasiadłszy na synekur szczyt ie,

Tłumili zdrowe, kiełkujące życie.
Gdy tak fatalnie dzieje nam się plotły,
Przyszedł Człek pewien, spojrzał,
jął się miotły,
Śmieci partuine wymiótł w jednej chwili,

A wraz z tem wszystkich, co kraj
nam topili,—
I tak przetarłszy drogę pomyślności,
Rzekł: „ oku dobry, —proszę do nas
w gości!"

DENTOSAN
NAJLEPSZA PASTA DO ZĘBÓW

Depesze noworoczne

Samorząd m. Białegostoku przesłał do Prezydenta Rzeczypospolitej, oraz obywatela honorowego m. Białegostoku Marszałka Piłsudskiego telegramy z życzeniami noworocznemi.

Prezydent Rzeczypospolitej
Warszawa

Samorząd miasta Białegostoku przesyła Panu Prezydentowi Rzeczypospolitej najserdeczniejsze życzenia noworoczne, oraz wyrazy czci i hołdu.

Prezes Rady Miejskiej
Filipowicz.
Prezydent Miasta
B. Szymański.

Marszałek Piłsudski
Warszawa

Samorząd miasta Białegostoku przesyła pierwszemu Marszałkowi Polski i swemu obywatelowi honorowemu najszczersze noworoczne życzenia, oraz najdłuższych lat w Jego niezłomnej pracy dla dobra Narodu i Państwa.

Prezes Rady Miejskiej
F. Filipowicz.
Prezydent Miasta
B. Szymański.

Zmiany na stanowiskach starostów.

Województwo Białostockie otrzymało dekrety, na mocy których starosta Baranowski w Suwałkach został przeniesiony na takież stanowisko do Bielska, zaś dotychczasowy starosta bielski Czajkowski przydzielony do Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku.

Starostą w Suwałkach mianowany został p. Iszora, urzędnik komisarjatu Rządu w Wilnie.

Rezultaty rejestracji

Przeprowadzona w grudniu ub. r. rejestracja ludności m. Białegostoku w celu utworzenia t. zw. rejestrów obywatelstwa w miejsce wywiezionych do Rosji ksiąg stanowych wykazała ogólną ilość głów rodzin zarejestrowanych w wysokości 21.883 osób, z czego w I-ej kategorji 14.834, II — 4.878, III — 2.117 (o nieustalonej przynależności państwowej).

Statystyka paszportowa

Urząd Wojewódzki otrzymał w roku ubiegłym 435 podań o wydanie ulgowych paszportów, z czego w sprawach handlowych 179, kuracyjnych 90, innych 166.

Z tej ilości odrzucono 136 podań, załatwiono przychylnie 299 podań.

Fabryki stają

Od dnia 23 względnie 24 grudnia r. ub. na terenie miasta i pow. białostockiego stanęły następujące zakłady przemysłowe: fabryka sukna i koców B-ci Knyszyńskich, fabryka sukna Ch. Marejn, wykańczalnia sukna Złotnikow i Bereszkowski w Wasilkowie (została zlikwidowana), fabryka sukna i kołder B. Polaka i S-nów (194 robotników), Jakóba Zylbermana, fabryka sukna i kołder B. Szatja, tkalnia Natana Wajntruba.

Rozprawa przeciwko komunist.

w Sądzie grodzieńskim

Sąd Okręgowy w Grodnie w sprawie Mowszy Wajnera i jego 14 towarzyszy oskarżonych z art. 102 KK. ogłosił w dniu 29-go grudnia r. ub. wyrok skazujący Mowszę Wajnera na trzy lata więzienia, Mielenca Zachara na 2 lata więzienia, Mejrowicza Jankla na sześć lat ciężkiego więzienia, Łagodę Włodzimierza na pięć lat, Wołotyńskiego, Siczkę, Arcikiewicza, Konieckiego, Prymaczka, Tomaszczyka i Nowokatza na cztery lata ciężkiego więzienia każdego z wymienionych z zaliczeniem niektórym kilku i kilkunastu miesięcznego aresztu prewencyjnego.

Czterech podsądnych Sąd uniewinił.

Po ogłoszeniu wyroku skazani i uniewinnienieni rozpoczęli krzyczeć: „Precz z sądami burżuazyjnymi", śpiewając Międzynarodówkę.

Rury pękają!

Z powodu nagłych zmian pogody wodociąg białostocki w 30 wypadkach był wzywany do zaradzenia pęknięciu rur celem zapobieżenia zalania wodą piwnic i kuchni.

Wszystkim naszym klijentkom i klijentom obecnym i przyszłym składamy serdeczne życzenia Noworoczne

DOM RESZTEK
Manufaktury i Galanterji
Ch. Lewin
ul. Kilińskiego nr. 23 m. 7.

Amatorka płci brzydkiej.

Organa policyjne ujawniły w Białymstoku wypadek bigamji. Niejaka Stefanja z domu Miszczuk, 44 lat, mając w Ameryce małżonka Jana Krysztofczyka wyszła w r. ub. powtórnie zamąż za Antoniego Suprana, 53 lat, miasta Białegostoku.

Komunikat.

Zarząd Polskiego Białego Krzyża w Białymstoku niniejszem składa podziękowanie wszystkim niżej wymienionym ofiarodawcom za przysłane dary gwiazdkowe dla żołnierzy Korpusu Ochrony Pogranicza:

1) młodzieży Gimnarjum męskiego im. Kr. Zygmunta Augusta za 53 woreczki obficie zaopatrzone, 2) młodzieży Gimnazjum żeńskiego za 68 woreczków różnej wielkości, 3) Seminarjum Nauczycielskiego za 12 woreczków obficie zaopatrzonych, 4) Szkole Powszechnej Nr. 4 za 24 woreczki obficie zaopatrzonej, 5) Nr. 3 za 21 woreczków małych, 6) Nr. 21 woreczków małych, 7) Nr. 18 za 10 woreczków obficie zaopatrzonych, 8) Nr. 10 za 6 woreczków obficie zaopatrzonych, 9) Nr 15 za 3 woreczki obficie zaopatrzone, 10) Nr. 16 za 1 dużą torbę z podarunkami, 11) Kooperatywie Rolniczej za 2 i pół kilo karmerków i 14 pudełek biszkoptów, 12) Kooperatywie „Zjednoczenie" za bakalję na zł. 20, 13) Cukierni „Metza" za 1 i pół kilograma pierników, 14) B-ciom Głowińskim za 3/4 kilo bakalji, 15) Cukierni „Fuchs" za 1/2 kilogr. herbatników.

Wszystkie te dary zostały przesłane i osobiście przez delegację Białego Krzyża rozdane żołnierzom strażnic 23 Bataljonu Korpusu Ochrony Pogranicza w dn. 19.XII 1926 r.

2 ZARZĄD.

Związki: Inwalidów Wojewódzkie, Powiatowe Koło w Białymstoku i Strzelecki Obwód Białostocki
składają życzenia noworoczne:
Panu Wojewodzie Białostockiemu, p. Prezesowi Izby Skarbowej, p. Staroście, p. Prezesowi Rady Miejskiej, p. Prezydentowi miasta, wszystkim urzędom, instytucjom, prasie, oraz naszym sympatykom.
Przewodniczący *Śnieżko.*
Sekretarze: *Sandomierski, Chalimowicz.*
17

Wszystkim swoim bywalcom, przyjaciołom i sympatykom zasyła serdeczne życzenia z okazji
Nowego Roku
Dyrekcja Kino-Teatru
„APOLLO"

RADJO - APARATY
oraz wszelki sprzęt radjowy
Akumulatory, baterje anodowe co tydzień świeże.
Słuchawki od 14 złotych. 1320
L. Mowszowski, Białystok,
Lipowa 22, tel. 2-14.
NAJTAŃSZE ŹRÓDŁO!

Od Wydawnictwa.
„Dziennik Białostocki" ukaże się normalnie jutro w niedzielę i dni następnych bez przerwy.

Serdeczne życzenia noworoczne składa wszystkim swoim klijentom
C. MISZONDZNIK
właściciel drukarni
w BIAŁYMSTOKU

„Apollo" Począt. 5:30, 7:10, 8:50, 10:20
Kasa czynna od godz. 4-ej.
Film, który każdemu się musi podobać.
ZATAJONE OJCOSTWO
(Oddajcie mi dziecko)
Wzruszający dramat z dziejów grzechu młodocianej arystokratki
Pierwszy grzech. Na pastwę losu. Okręt w płomieniach.
W rolach głównych:
Marja Jacobini,
E. Kajzer - Titz
Jest to jeden z najlepszych filmów tegorocz. produk

NAUKOWE KURSY
dokształcające
Białystok, ul Grunwaldzka 44.
Kompl. się grupy urzędn i wojsk., uczni do egzamin za 4, 6 i wstęp. klas gimnazjum, oraz udziela się korepetycyj pojedyńczo uczn gimn. i powsz szkół. Doświadczony pedagog, inżynier prof. fizyki i matematyki. 1

OKAZJA!
Sprzedaje się dom drewniany z ogrodem owocowym i warzywnym przy ul. Wąskiej 5, dowiedzieć się na ul. Ciepłej Nr. 24 u właściciela. 1350

Dr. M. Kacnelson
choroby weneryczno-skórne
Przyjmuje od godziny 9-ej do 1-ej i od 4-ej do 7-ej
Białystok, Kilińskiego Nr. 8, tel. 9-61

GŁUCHOTA ULECZALNA!
Fenomenalny wynalazek **„EUFONJA"** zademonstrowany specjalistom
Sami się w domu wyleczycie z przytępionego słuchu, szumu i cieknięcia z uszów. Liczne podziękowania. Pouczającą broszurę wysyła bezpłatnie na żądanie **„EUFONJA" Liszki** koło Krakowa 1334

ODMROŻENIE
Maść z (kogutkiem). **„Mrozol" lecz, gol ranki,** zapobiega odmrażaniu się kończyn 1293
Sprzedają apteki i składy apteczne.

UWAGA, myśliwi!
Płacę najwyższe ceny za surowe skóry lisów, kun, tchórzy, wiewórek i zajęcy 1291
SKŁAD FUTER **F. Jankielewicz,**
Białystok, ul. Sienkiewicza 18.

Apollo od godz. 12, 2, 4 pp.
Ceny od 50 groszy.
Car Mikołaj II-gi i Ojciec Hapon
(krwawa niedziela 9-go stycznia 1905 r.)

OSZCZĘDNA GOSPODYNI
UŻYWA do FARBOWANIA W DOMU
TYLKO WYPRÓBOWANE
OD LAT 50
BRAUNSA BARWNIKI
DO MATERJI
Do nabycia w składach aptecznych, farb i mydlarnich. 3

E.L. GOLDBERG
LEKARZ-DENTYSTA
Białystok, Sienkiewicza 34—2
(róg Nadrzecznej), telefon 7 67.

Ogłoszenia drobne
Zgubiono metrykę, świadectwo szkolne oraz książkę wojskową wyd. przez P. K. U Bielsko na imię Andrzej Szczotka, rocz. 1898, zam. w Dziękonlach, gm Knyszyn. 14
Maszynistka biegle pisząca poszukuje posady lub godzin wieczorowych. Oferty składać pod „Maszynistka". 12

„Modern" Dziś kasa od godz. 4 pp. **Pocz. 4:30, 6:30,**
Ostatnia nowość zagranicznych ekranów. **8:30 i 10:30 w.**
Królowie humoru, ulubieńcy całego świata
PAT i PATACHON
w najnowszym 12-to aktowym filmie, ilustrującym korowód nieporozumień
ZIĘCIOWIE W OPAŁACH
Wielka rewja musującego dowcipu i szampańskiego humoru

Dziś o godzinie 11 30, 1 i 2 30 po poł.
Ceny od 40 groszy
Znakomity komik amerykański
Modern **Buster Keaton** Modern
we wspaniałej komedji pt. **Trzy wieki**
NAD PROGRAM:
Niedźwiedzia przysługa
komedja w 2-ch aktach.

Dr. J. Walewski
Choroby weneryczne skórne i moczopłciowe
Naświetl. lampą kwarcową
ul. Sienkiewicza 14, m 3 (II piętro).
Rano od 8 do 9 i od 4 do 8 w. Kobiety od 4-5 po poł. W niedzielę od 11-ej do 1-szej po poł.

Dr. L. Kryński
Chor. weneryczne, skórne i moczopłciowe
Leczenie, prześwietlanie i zdjęcia promieniami RENTGENA
Naświetl. lampą kwarcową
Przyjmuje od godz 9-1 i 5-7.
BIAŁYSTOK, ul. Lipowa № 33, tel. 5-67.

WARUNKI PRENUMERATY: miejscowa z dostarczaniem do domu—Zł. 5,— zamiejscowa wraz z przesyłką—Zł. 5 gr. 50, — zagraniczna Zł. 9.
CENY OGŁOSZEŃ: za wiersz milimetrowy — szerokość szpalty redakc. w tekście na 4 stronie — 50 groszy, zwyczajna połowa szpalty redakc.—20 groszy, drobne za wyraz 15 groszy. Ogłoszenia tabelaryczne i zagraniczne kosztują o 50 procent drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Na zasadzie uchwał Zjazdu Prasy Prowincjonalnej wszystkie komunikaty instytucyj prywatnych i społecznych w kronice podlegają opłacie. Układ ogłoszeń dwunastoszpaltowy.
Redaktor i wydawca: **Antoni Lubkiewicz.**
Drukarnia MISZONDZNIKA, Białystok, Lipowa 25.—Tel. 3-88.